

# KONCEPCE ROZVOJE ŠKOLY

## ÚVOD – Analýza současného stavu

Naše škola patří mezi velmi malé školy. Dnešní školský systém nás tlačí především do kvantity – čím víc žáků, tím víc financí. V Jetřichově se nám příliš nedaří tento trend naplňovat.

Analyzovala jsem současný stav (SWOT analýza) a konkretizovala silné stránky školy, slabé stránky školy, příležitosti a hrozby. Zdrojem analýzy byly zejména dotazníky pro rodiče a žáky, rozhovory a diskuze při poradách se zaměstnanci a zpráva ČŠI z roku 2017.

<b>SILNÉ STRÁNKY ŠKOLY</b>	<b>SLABÉ STRÁNKY ŠKOLY</b>
Dobré vztahy mezi pracovníky školy	Předsudky v posuzování malotřídní školy
Spolupráce mezi ZŠ a MŠ	Provoz ŠD pouze do 14.30 hodin
Klidné okolí ZŠ i MŠ	Spojené ročníky
Mimotřídní a mimoškolní činnost	Malé zapojení rodičů do života ZŠ a MŠ
Modernizace budovy a vybavení	Nenaplněnost kapacity školy
Školní družina	Kvalifikovanost pedagogického sboru
Školní jídelna	Personální zabezpečení provozu školy
Kvalitní pedagogové	
Individuální přístup k dětem	
Dobrá spolupráce s OÚ	
<b>PŘÍLEŽITOSTI</b>	<b>HROZBY</b>
Zapojení do projektů	Demografický vývoj v budoucnu
Větší informovanost rodičů	Silná konkurence okolních škol
Rozšíření nabídky mimoškolních činností	Odliv a stěhování obyvatel
Dovybavit prostranství školní zahrady	
Zatraktivnit nejbližší okolí školy	

Ve své koncepci se zaměřuji především na efektivitu vzdělávacího procesu v naší škole. Odborníci léta zkoumají, jaké faktory pozitivně ovlivňují kvalitu výsledků a efektivitu ve vzdělávání všeobecně. Vybrala jsem deset základních faktorů. U každého uvádím ideální stav vycházející z výzkumů, skutečný stav v naší škole a představu jeho dalšího rozvoje.

## 1. Výkony žáků a očekávání

Učitelé se snaží, aby všichni žáci maximálně rozvinuli své předpoklady, dávají najevo důvěru ve schopnosti žáků a v jejich potenciál dostát školním požadavkům, nabízejí podporu, všímají si pozorně pokroku každého žáka a oceňují jej.

Každého žáka učíme pracovat s informacemi, osvojovat si matematické dovednosti, chápat přírodní zákonitosti a využívat poznatky z ekologie a historie. Učíme ho také dokonale ovládat mateřský jazyk a seznamovat se s jazykem cizím. Akcent je kladen na výuku angličtiny již od prvního ročníku, její metodiku a na realizaci individuálního vzdělávání žáků dle jejich potřeb a nadání. V prvním a druhém ročníku vyučujeme angličtinu formou hry. Uplatňujeme prolínání daného učiva napříč mezi předměty i mezi jednotlivými věkovými skupinami. Do běžné výuky je nenásilnou formou začleňována také informační a komunikační technologie. Žáci pátého ročníku se v povinném předmětu informatika systematicky seznamují s prací na PC. Žáci nižších ročníků využívají PC běžně ve výuce dle pokynů učitele. V souladu s minimálním preventivním programem seznamujeme žáky i s nebezpečími, které skrývá internet. Besedujeme na téma kyberšikana a jiné nástrahy internetu vždy přiměřeně věku dětí a jejich mentální vyspělosti. Během školního roku také zařazujeme oblíbené celoškolní projektové dny vždy aktuálně na dané téma.

Chceme využívat takové metody a formy práce, aby si žáci osvojili základní vědomosti a dovednosti zejména během vyučování, takové, které vedou k aktivní činnosti většiny žáků. Proto aktivně upřednostňujeme aktivizační metody, zaměřujeme se na rozvoj tvořivého myšlení žáků a na odstranění stresujících faktorů.

## 2. Vedení školy a vedení pedagogického procesu

Rozdělení zodpovědností a rozhodovacích pravomocí ve škole je jasné, informace jsou sdíleny, učitelé se podílejí na rozhodování, vedení školy dobře dělí svůj čas mezi administrativní úkoly a úkoly související s pedagogickým procesem, vedení často hospituje, provádí supervizi učitelů, ředitel registruje a oceňuje kvalitní práci učitelů, pečuje o jejich další vzdělávání.

Ve škole pracuje celkem osm zaměstnanců, z toho jsou tři vedoucí pracovníci s jasně danými kompetencemi a zodpovědností – ředitelka, vedoucí učitelka mateřské školy a vedoucí školní jídelny. Denně jsme všichni v osobním kontaktu a problémy řešíme bezprostředně na místě. Pravidelně se scházíme ke společným poradám, kde řešíme běžné záležitosti školy, informujeme se o aktuálních problémech ve školství a diskutujeme. Vedoucí pracovníci kontrolují pravidelně činnost svých podřízených, o kontrolách provádějí záznamy. Jako ředitelka podporuji další vzdělávání vedoucích a všech pedagogických pracovníků v rámci možností finančních a organizačních. Nabídka je v současné době dostatečná, snažíme se

využívat možnosti bezplatného vzdělávání nebo podporu projektů (OP VVV, MAS Broumovsko). Co se týče oceňování učitelů a ostatních zaměstnanců za kvalitní práci, tam jsme limitováni. Ale přestože hospodaříme s nízkými mzdovými prostředky (zaměstnanci nepobírají žádné osobní příplatky ani jiné nenárokové složky platu), daří se nám každý rok ušetřit na jednorázové odměny, které rozdělujeme podle předem stanovených kritérií.

V této oblasti vidím potřebu nadále podporovat a aktivně vyhledávat možnosti dalšího vzdělávání a prohlubovat spolupráci s MAS Broumovsko. Je také potřeba dosáhnout vyššího růstu mzdových prostředků, aby mohli být zaměstnanci lépe oceňováni formou pravidelných nenárokových složek platu. To je možné zajistit optimálním nastavením pracovních úvazků a hlavně zvýšením počtu žáků ve škole. To se nám podaří jen získáním větší prestiže v očích rodičovské veřejnosti.

### 3. Kvalita pedagogického sboru

Rozhodující je vzdělání a osobní angažovanost učitele. Četnost a kvalita společných setkání sboru a pracovních skupin učitelů ovlivňují kvalitu vzájemné spolupráce.

Kvalifikovanost pedagogického sboru se neustále vyvíjí. V pololetí odešla kvalifikovaná učitelka na jinou školu. Na její místo nastoupila čerstvá absolventka pedagogické fakulty s aprobací Speciální pedagogika. Přítomnost speciálního pedagoga považuji v naší škole za velmi přínosnou vzhledem k tomu, že vzděláváme také žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s lehkým mentálním postižením.

Vzhledem k menším prostorám školy jsou učitelky ZŠ prakticky celý den v kontaktu. Přesto není moc času k osobním rozhovorům. Zavedly jsme pravidelné pracovní porady jednou týdně, kde hodnotíme svou činnost a plánujeme na další období.

Kvalifikaci pedagogů a jejich osobní přístup k práci s dětmi považuji za prioritu. Nastupující absolventka se bude intenzivně vzdělávat formou DVPP v oblasti praktických didaktických dovedností ve všech předmětech pro 1. stupeň ZŠ.

Rádi bychom do budoucna našly víc času také pro neformální setkávání a vzájemné sblížení a tím zlepšily kvalitu vzájemné spolupráce.

### 4. Kvalita kurikula

Cíle vzdělávání jsou dobře vymezeny, výběr výukových metod a učebnic odpovídá cílům, žáci jsou spokojeni s obsahem a metodami vzdělání, žáci dostávají příležitost se naučit vše, co mají prokázat na výstupu (např. v testech).

V tomto faktoru se blížíme ideálnímu stavu – kurikulum, cíle, metody, učebnice, spokojenost žáků. Každý rok se účastníme testování, ať už povinného v 5. ročníku, tak i tematického (Scio testy – Dovednosti pro život, Stonožka, atd.). Žáci disponují moderními učebnicemi a pracovními sešity, které jim škola poskytuje zdarma, stejně jako většinu ostatních pomůcek. Inspirujeme se zkušenostmi pedagogů okolních škol sdílením zkušeností a příkladů z praxe. V posledním roce se nám podařilo vytvořit síť málotřídních škol na Broumovsku. Vzájemně se navštěvujeme, diskutujeme, pořádáme společné akce (Country tance pro děti, Běh pod Křížovým vrchem, Festival málotřídních škol).

V příštím období se zaměříme na výukové metody, které jsou pro práci v málotřídní škole stěžejní. Budeme nadále aktivně spolupracovat s okolními školami a vzájemně se inspirovat příklady dobré praxe.

## 5. Klima školy

Ve škole panuje řád a pořádek, pravidla jsou jasná a sdílená, četnost kázeňských prohřešků je nízká, oceňování žáků převažuje nad tresty, vztahy mezi žáky, žáky a učiteli, učiteli navzájem a učiteli a vedením školy jsou dobré. Práce učitelů je oceňována.

Ve škole panuje přátelská rodinná atmosféra. Žáci sami se podílejí na tvorbě pravidel a dohlíží na jejich dodržování. Ve škole se cítí bezpečně, jsou upřímní a komunikativní. Ale tak jako v každé rodině, i v takovém kolektivu se objeví občas neshody a kázeňské problémy. V našich podmínkách je však můžeme okamžitě a efektivně řešit. Vztahy mezi učiteli jsou bezproblémové.

Budeme nadále udržovat a budovat otevřené a přátelské prostředí nejen pro žáky, ale pro všechny zaměstnance školy, a to zejména slušnými a korektními vzájemnými vztahy.

## 6. Hodnocení výsledků žáků i práce školy

Práce žáků je podrobně monitorována a zaznamenávána, výsledkům je přikládán velký význam, pravidelně probíhá reflexe, stejná pozornost je věnována i výsledkům práce školy.

Předností málotřídní školy je okamžitá zpětná vazba. Žáci jsou hodnoceni bezprostředně po výkonu, podporujeme u nich sebehodnocení (hodnotí se samostatně nebo navzájem). Kromě klasického známkování používáme procentuální hodnocení a širší slovní hodnocení (zpravidla jednou měsíčně u mladších žáků). Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být na vysvědčení klasifikováni rovněž slovním hodnocením. Aktivně se zapojujeme do srovnávacího testování prostřednictvím Scio testů již od 3. ročníku (Stonožka, Dovednosti pro život, Testování žáků 5. ročníků). Všechny žáky zapojujeme do elektronického testování od 1. ročníku prostřednictvím společnosti Databox (proskoly.cz). Ve srovnání s ostatními školami se pohybujeme nad průměrem, v minulém školním roce jsme obdrželi ocenění za mimořádné výsledky.

V oblasti hodnocení budeme pokračovat v současném trendu a zároveň budeme klást větší důraz na alternativní formy hodnocení. Chceme tím žáky motivovat k maximálním výkonům nejen pro dobré známky, ale pro pochopení důležitosti vzdělání pro život.

## 7. Zapojení rodičů a veřejnosti

Škola je otevřená rodičům a aktivně usiluje o jejich spolupráci, klade důraz na získání těch rodičů, kteří se spolupráci brání, učitelé dávají rodičům konkrétní návody, jak mají pracovat se svými dětmi.

Naprostá většina rodičů spolupracuje se školou na dobré úrovni – třídní schůzky, společné akce, výlety, osobní setkávání s učiteli, návštěvy školy během vyučování, elektronická komunikace, webové stránky, facebook, atd.).

V budoucnosti bychom chtěli zejména rodiče žáků, kteří mají problémy, více zapojit do společné péče, abychom jejich problémy minimalizovali. Budeme se snažit také více zapojit rodiče do volnočasových aktivit, vedení kroužků, besed.

## 8. Klima třídy

Vztahy mezi žáky jsou dobré, ve třídě panuje pořádek, pracovní atmosféra a příjemná nálada.

Naše škola působí celkově domácím avšak moderním dojmem. Do vybavení jsme v posledních letech dostatečně investovali prostřednictvím Obce Jetřichov a také účastí v projektech (EU peníze školám, Škola na dotek, Šablony, Podpora zabezpečení). Díky tomu je i vybavení pomůckami a moderními technologiemi na velmi dobré úrovni. Velkou měrou se na dotváření atmosféry podílejí nejen učitelé a provozní zaměstnanci, ale také žáci samotní (plánují, tvoří a instalují výzdobu, podílejí se na výběru vybavení). V podnětném prostředí panuje příjemná nálada a dobrá pracovní atmosféra. Vztahy mezi žáky jsou dobré, pokud se vyskytnou vzájemné neshody, řešíme vše ihned na místě a snažíme se konflikty tlumit v zárodku.

Nadále budeme žáky vést ke vzájemné úctě a toleranci a posilovat přátelské vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání. V oblasti vybavení bychom rádi rekonstruovali kuchyňský koutek v kmenové učebně, který slouží nejen učitelům, ale i žákům při zájmové činnosti zaměřené na vaření nebo přírodovědné pokusy. Rekonstrukci by si také velice zasloužily podkrovní prostory v chodbě před školní družinou. Tyto dvě investice pro nás budou v následujícím období prioritou.

## 9. Efektivita využití času

Čas ve škole i ve výuce je organizován efektivně, neztrácí se přesuny, komplikovanými organizačními pokyny, špatnou přípravou atd., učitel cíleně pracuje s domácí přípravou žáků, absence žáků i učitelů jsou nízké.

V našem malém kolektivu a malém prostoru není žádný problém s časovou organizací. Přesuny žáků jsou minimální (pouze na TV do kulturního domu cca 100 m vzdáleného). Zahrada a venkovní sportoviště, které využíváme, přiléhá k budově školy. Domácí příprava žáků je minimální a většinou jen u mladších žáků, aby si zvykli na školní režim a každodenní přípravu. Obecně soudíme, že vzdělávací plán by měli žáci plnit ve škole. Respektujeme také názor, že volný čas mají právo organizovat svým dětem rodiče. Rovněž jsme si vědomi toho, že přetěžování domácími úkoly je neefektivní a ve výsledku spíše vyvolá v žácích odpor ke škole.

Pro tuto oblast využijeme výzvy Šablony II pro zavedení funkce školního asistenta, který poskytuje základní nepedagogickou podporu přímo v rodině při spolupráci s rodiči, zprostředkovává komunikaci s komunitou, rodinou a školou, pomáhá v překonávání bariér mezi školou a rodinou, které mohou vyplývat z odlišných životních podmínek žáka nebo odlišného kulturního prostředí. Pomáhá při rozvoji mimoškolních a volnočasových aktivit, pomáhá v zajišťování výjezdů školy a s organizační podporou pedagogických pracovníků při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytuje podporu pedagogovi při administrativní a organizační činnosti. Účelem asistentovy podpory je, aby pedagog získal více času na vlastní individuální práci s žáky.

## 10. Kvalita výuky

Vyučovací hodina je dobře připravená a dobře strukturovaná, učitel má jasné cíle, cíle jsou jasné žákům, dílčí instrukce jsou srozumitelné, hodnocení se vztahuje k cílům, metody jsou vhodně voleny vzhledem k cílům. Žáci mají dostatečný prostor k tvůrčí činnosti a samostatnému objevování, diferenciaci a individualizaci výuky jsou v optimálním poměru.

Ve spojených ročnících musí učitel obzvláště promýšlet metodické postupy a věnovat přípravě mnohem víc času než v běžné škole. K dosažení co nejlepších výkonů žáků používáme činnostní metody výuky, vedeme žáky ke kooperaci, hledání a objevování, upřednostňujeme volnost dětského projevu před drilem, klademe důraz na účelnost, porozumění, logické myšlení a pochopení problému. Učíme žáky formulovat myšlenku, nápad, názor, nesouhlas, rozvíjíme umění komunikace. Využíváme aktivně moderní technologie (počítače, tablety, internet, chytrou televizi, interaktivní tabuli) a rozvíjíme funkční gramotnost žáků (školní a obecní knihovna, exkurze, besedy). Učitelé se individuálně věnují všem žákům a nabízejí podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Je zde zavedena jedna hodina speciálně pedagogické péče týdně, kterou zajišťuje kvalifikovaná speciální pedagožka. Upřednostňujeme motivaci kladným hodnocením a pochvalou před sankcemi a tresty.

Ve výchovně vzdělávací oblasti je stále co zlepšovat. Zaměříme se na omezení frontální výuky a rozvíjení alternativních vyučovacích metod (např. prvky Montessori pedagogiky, Hejného matematika, Globální čtení, Muzikoterapie,...), intenzivněji podpoříme projektové vyučování, které vede ke vzájemné kooperaci a širšímu chápání problému. Budeme nadále přetvářet školu na tvůrčí, kde si žák pasivně neosvojuje a nereprodukuje poznatky, ale kde zažije dobrodružství při vlastním bádání a objevování. Budeme se více orientovat na podporu zdravého životního stylu a častěji zařazovat do výuky ekologická témata.

V Jetřichově 14. 3. 2018

Mgr. Marie Hanzlíková  
(ředitelka školy)